

Tabakspijpen van de opgraving Kwekelstraat te Gorinchem

Jan van Oostveen

Binnen deze rapportage staan de tabakspijpen uit de opgraving Kwekelstraat (2000) te Gorinchem, centraal.

De opgraving is administratief bij de werkgroep archeologie gemeente Gorinchem bekend onder KW2000. De opgravingsresultaten zijn gerapporteerd door Hollandia¹.

Spoornummer 50, vondstnummer 1

Binnen dit vondstnummer² zijn tenminste 12 kleipijpen aangetroffen (cat. nr. 1-12). De tabakspijpen kunnen van de 17de tot ver in de 19de eeuw gedateerd worden. Accent van de tabakspijpen ligt echter op de tweede, en in mindere mate het derde kwart van de 19de eeuw. Vermeldenswaardig zijn drie tabakspijpen die door de voormalige Gorinchemse pijpenmaker Frederik Valke zijn geproduceerd (cat. nr. 2, 3 en 4). Deze producten stammen uit de periode dat Frederik reeds naar Gouda was verhuisd en daar als zelfstandig pijpenmaker actief was.

Spoornummer 46, vondstnummer 2

Binnen dit vondstnummer³ zijn tenminste 7 kleipijpen aangetroffen (cat. nr. 13-20). Deze tabakspijpen kunnen gedateerd worden tussen circa 1640-1840.

De twee 17de eeuwse exemplaren zijn in Gorinchem geproduceerd. De 18de en 19de eeuwse exemplaren zijn in Gouda geproduceerd. Een gebruikelijk beeld voor een Gorinchems vondstcomplex.

Spoornummer 51, vondstnummer 10

Binnen dit vondstnummer zijn twee tabakspijpen aangetroffen (cat. nr. 21-22). Ongetwijfeld Gorinchemse producten. Vermeldenswaardig is dat het gerookte exemplaar dat wordt

toegeschreven aan Willem Teeck, een loodglazuurvlek op de kop heeft (cat. nr. 21).

Een aanwijzing dat deze tabakspijp tezamen met aardewerk is gebakken. Tijdens het bakken is van dit aardewerk een druppel loodglazuur af gevallen die op deze pijp terecht is gekomen. daardoor tijdens het productieproces is beschadigd. Overigens was dit geen reden om dit exemplaar niet meer te gebruiken gezien de rooksporen die op dit exemplaar zijn achtergebleven.

Spoornummer 55, vondstnummer 170

Binnen dit vondstnummer⁴ zijn tenminste 12 tabakspijpen aangetroffen (cat. nr. 23-33).

Bijzonder aan de vondsten uit dit complex is dat deze vondsten tot de aller-goedkoopst verkrijgbare producten moeten worden gerekend. Op basis van de tabakspijpen krijgen we van dit vondstcomplex een armoedige indruk. Zelfs een misbaksel waarvan de kop tijdens het productieproces is ingedeukt, is door de gebruiker ooit nog als rookattribuut gebruikt (cat. nr. 29).

Een ander minder voorkomend exemplaar waarop een productiefout zichtbaar is betreft een steelfragment (cat. nr. 32). Deze steel is tijdens de productie gebroken. De pijpenmaker heeft de steel vervolgens aan elkaar gezet en om de breuk te camoufleren heeft hij een radering rondom de steel aangebracht.

Een ander opvallend punt is het relatief grote aantal ongerookte exemplaren. Van de 12 aangetroffen exemplaren zijn tenminste 7, en mogelijk 9 exemplaren ongerookt.

Vermeldenswaardig is een compleet exemplaar met een totale lengte van 26 cm (cat. nr. 33).

Voor alle exemplaren geldt dat het aannemelijk is dat ze in Gorinchem zijn geproduceerd.

Revisie overzicht

Versie	Wijziging
0.1	Eerste concept versie
1.0	Verwijzing naar opgravingsverslag toegevoegd.

¹ Dautsenberg, S.M., 2002. *De opgraving van de synagoge te Gorinchem. Hollandia reeks nummer 5.*

² *De vondsten zijn afkomstig uit een voormalige riool/watergang.*

³ *De vondsten zijn afkomstig uit een tonput.*

⁴ *De vondsten zijn afkomstig uit een tonnetje.*

Catalogus

Voor de beschrijving van de producten wordt een uniforme systematiek gehanteerd die gebaseerd is op de deductieve kenmerken van de kleipijp en die o.a. is gepubliceerd in Westerheem⁵ en de Pijpelogische Kring Nederland⁶. Op basis van deze kenmerken worden conclusies getrokken ten aanzien van de productiedatum, de productieplaats en de eventuele fabrikant van het product. De uniforme beschrijving is als volgt:

Identificatie

- 1a. Inventarisnummer
- 1b. Beschrijving vindplaats

Deductieve kopkenmerken

- 2a. Model
Beschrijving op hoofdmodel conform de definities van Duco, 1987.
- 2b. Zijmerk links / zijmerk rechts
Beschrijving van het zijmerk aan de linkerzijde van de pijpenkop / beschrijving van het zijmerk aan de rechterzijde van de pijpenkop.
De linker- en rechterzijde van de pijpenkop zijn de desbetreffende zijden zoals de roker deze ziet.
- 2c. Bijmerk links / bijmerk rechts
Beschrijving van het bijmerk aan de linkerzijde van de pijpenkop / beschrijving van het bijmerk aan de rechterzijde van de pijpenkop.
- 2d. (Hiel)merk
Beschrijving van het makersmerk meestal geplaatst op het uitstekende deel, het hiel, van de kleipijp.
- 2e. Oppervlaktebehandeling
De eventuele oppervlaktebehandeling bijvoorbeeld middels een agaatsteen waardoor een geglaasd oppervlak ontstaat, wordt beschreven.
- 2f. Behandeling kopopening
Bijvoorbeeld de met een botter afgewerkte scherpe randen van de kopopening.
- 2g. Afwerking ketelopening

Hieronder kan bijvoorbeeld de hele of halve radering rondom de ketelopening worden beschreven.

- 2h. Overig
Overige opmerkingen

Deductieve steelkenmerken

- 3a. Versiering
De eventueel aanwezige steelversiering wordt beschreven.
- 3b. Oppervlaktebehandeling
De eventuele oppervlaktebehandeling met een agaatsteen wordt hieronder beschreven.
- 3c. Overig
Overige opmerkingen

Conclusies op basis van deductieve kopkenmerken

- 4. Datering
- 5. Mogelijk productiecentrum
- 6. Mogelijke pijpenmaker / atelier

Overig

- 7. Literatuurverwijzing
Een verwijzing naar soortgelijke producten uit de literatuur wordt onder dit nummer gemaakt.

---

⁵ Oostveen, J. van en A. van Oostveen-Bonnema, 2001. *Kleipijpen; een statistische analyse*. In: *Westerheem*, 50ste jaargang, nummer 1, p. 13-27.

⁶ Oostveen, J. van en A. van Oostveen, 2000. *Oproep tot een nationale inventarisatie*. In: *Pijpelogische Kring Nederland*, 22ste jaargang, nummer 88, p. 1192-1195.

Catalogus

Catalogusnummer 1.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / cirkel
- 2d. 56 gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
4. 1830-1850
5. Gouda
6. Teunis van der Ben of Van der Want
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 2.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. 86 gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a. Raderingen
- 3b. Geglaasd
- 3c.
4. 1830-1860
5. Gouda
6. Frederik Valke
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 3.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. 86 gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a. Raderingen
- 3b. Geglaasd
- 3c.
- 4. 1830-1860
- 5. Gouda
- 6. Frederik Valke
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 4.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. 86 gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a. Raderingen
- 3b. Geglaasd
- 3c.
- 4. 1830-1860
- 5. Gouda
- 6. Frederik Valke
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 5.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Trechter
- 2b. TL/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglaasd
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1700-1725
- 5. Gorinchem
- 6. Thomas Labie
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 6.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. LB
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1860-1880
- 5. Gouda
- 6. Pieter Jacobus van der Want
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 7.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. Wapen van Leiden
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1830-1860
- 5. Gouda
- 6. Jan van der Zwalm
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 8.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c.
- 2d.
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1830-1860
- 5. Gouda
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 9.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. Radering
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Geen radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1840-1880
- 5. Gouda
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 10.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. Radering
- 2e. Ongeglasd
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1630-1675
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 11.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a.
- 2b.
- 2c.
- 2d.
- 2e.
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a. G.VSCHUT / IN GOUDA
- 3b. Geglaasd
- 3c.
- 4. 1730-1770
- 5. Gouda
- 6. Gerrit Verschut
- 7.

Foto pijp niet op schaal

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 12.

- 1a. Vlaknummer 1, spoornummer 50, vondstnummer 1
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, riool
- 2a. Kromkop (niet aanwezig)
- 2b.
- 2c.
- 2d.
- 2e.
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a. Jz / KO
- 3b. Ongeglasd
- 3c.
- 4. 1860-1880
- 5. Gouda
- 6.
- 7.

Foto pijp niet op schaal

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 13.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Dubbelconisch
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. MC gekroond
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1635-1650
- 5. Gorinchem
- 6. Marcus Claasz
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 14.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Dubbelconisch
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1635-1650
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 15.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / -
- 2d. 96 gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1780-1820
- 5. Gouda
- 6. Pieter Stomman
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 16.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild / Gouds wapenschild
- 2d. GN gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1815-1830
- 5. Gouda
- 6. Adrianus Fransz Sparnaaij
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 17.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild + S / Gouds wapenschild + S
- 2d. RT gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1815-1840
- 5. Gouda
- 6. Leendert Boshuyzen
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 18.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild + S / Gouds wapenschild + S
- 2d. Wapen van Utrecht gekroond
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1770-1800
- 5. Gouda
- 6. Dirk Blok
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 19.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a. Ovoïde
- 2b. -/-
- 2c. Gouds wapenschild + S / Gouds wapenschild + S
- 2d.
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1810-1840
- 5. Gouda
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 20.

- 1a. Vlaknummer 2, spoornummer 46, vondstnummer 2
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonput
- 2a.
- 2b.
- 2c.
- 2d.
- 2e.
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a. ERSL / ERSL
- 3b.
- 3c.
- 4. 1730-1780
- 5. Gouda
- 6. Versluijs
- 7.

Foto pijp niet op schaal

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 21.

- 1a. Vlaknummer 3, spoornummer 51, vondstnummer 10
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. Springend hert boven initialen WT
- 2e. Geglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Gehele radering rondom ketelopening
- 2h. Loodglazuurvlek op kop
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1650-1675
- 5. Gorinchem
- 6. Willem Teeck
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 22.

- 1a. Vlaknummer 3, spoornummer 51, vondstnummer 10
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglaasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h.
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1690
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 23.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Geen radering rondom ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 24.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Gerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 25.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 26.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 27.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 28.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 29.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Gerookt exemplaar; achterzijde kop ingedeukt tijdens productieproces
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 30.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f.
- 2g.
- 2h. Ongerookt? exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1660-1680
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 31.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. S/S
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g.
- 2h. Gerookt? exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1670-1690
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 32.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a.
- 2b.
- 2c.
- 2d.
- 2e.
- 2f.
- 2g.
- 2h.
- 3a. Radering (steelreparatie)
- 3b. Ongeglasd
- 3c.
- 4. 1650-1690
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

Foto pijp schaal 1:1

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

Catalogusnummer 33.

- 1a. Spoornummer 55, vondstnummer 170
- 1b. Gorinchem; Kwekelstraat, tonnetje
- 2a. Trechter
- 2b. -/-
- 2c. -/-
- 2d. -
- 2e. Ongeglasd
- 2f. Gebotterd
- 2g. Radering voorzijde ketelopening
- 2h. Ongerookt exemplaar
- 3a.
- 3b.
- 3c.
- 4. 1670-1690
- 5. Gorinchem
- 6.
- 7.

© Werkgroep Archeologie gemeente Gorinchem

